

4.2 Detekstiv – vaje

4.2.1 Izhodišče

1. Odpri konkordančnik korpusa Gos.

Najdeš ga na strani <http://www.korpus-gos.net/>.

2. Z orodjem SketchEngine izdelaj seznam ključnih besednih oblik korpusa Gos glede na korpus Kres.

Na spletni strani http://nl.ijs.si/noske/janes04.cgi/first_form?corpname=janes.04 izberi možnost **Seznami** in nastavi **korpus Gos**. Pri **Možnostih izpisa** izberi opcijo **Ključne besede**, za referenčni korpus pa izberi **korpus Kres**.

4.2.2 Vaje

1. Katere so 3 najbolj tipične besedne oblike korpusa Gos glede na korpus Kres? Zakaj jih tako pogosto najdemo v govoru, v pisnih besedilih pa ne? Na seznamu poišči še tri takšne besede.

2. Kaj je še značilno za besedne oblike na seznamu? Zakaj so redke v korpusu Kres?

3. Na seznamu ključnih besednih oblik poišči oblike *zaj*, *guor*, *fse*, *vejš*, *tk*, *čeprov*, *ge*, *bul*. Zapiši njihovo standardno obliko in ugotovi, iz katerih regij prihajajo govorniki? Koliko izgovornih različic imajo njihove standardne oblike? Izberi eno standardno obliko in poslušaj, kako jo izgovorijo govorniki iz treh različnih regij.

4. Izberi pogovorno besedno obliko, ki je značilna za tvoje govorno področje. Je ta beseda značilna samo za eno regijo? Preveri v korpusu Gos.

5. Na seznamu ključnih besednih oblik poišči besedo *čav*. V katerem tipu diskurza korpusa Gos je najbolj prisotna? Kako stari govorniki jo največ uporabljajo? Koliko besed na ključnem seznamu je takih, ki jih večinoma uporabljamo v neformalnih situacijah?

6. Ali meniš, da bi katero izmed besednih oblik s seznama lahko našli v korpusu Šolar? Preveri v korpusu.

Najdeš ga na www.korpus-solar.net.

7. Izberi eno besedo ali besedno obliko, ki jo po tvojem mnenju uporabljate predvsem mladi, in v korpusu Gos preveri, če to drži?

8. Ključne besedne oblike korpusa Gos predstavi v besednem oblaku.

Odpri datoteko [Podatki za besedni oblak.xls] na spletni strani <http://nl.ijs.si/janes/dogodki/tabor-2016/>. V novem zavihku odpri spletno stran <http://www.wordle.net/> in izberi zavihek Advanced. Prilepi podatke iz tabele v okence in izdelaj besedni oblak.

9. Katera beseda se po tvojem mnenju pogosteje uporablja v govoru: *policist* ali *policaj*? Zakaj? Preveri v korpusu Gos in pokomentiraj rezultate. Uporabo obeh variant preveri tudi v korpusu Kres. So rezultati predvidljivi ali presenetljivi?

Korpus Kres najdeš na <http://www.korpus-kres.net/>.

Dodatne vaje

10. Zanima nas, kateri so najpogostejši samostalniki korpusov Gos in Janes.

V orodju SketchEngine izbereš iskanje po korpusu Gos. Pri opciji Vrste iskanj izbereš iskanje z ukazi CQL. Nato v vrstico CQL vpišeš ukaz [tag="So.*"], s katerim dobiš seznam vseh konkordanc, ki vsebujejo občne samostalnike. Nato v levem meniju izbereš opcijo Frekvence in klikneš Izdelaj frekvenčni seznam.

Zdaj lahko v novem zavihku ponoviš enak postopek na korpusu Janes. Kaj opaziš?

11. Radi bi ugotovili, ali se govor bolj izobraženih razlikuje od govora manj izobraženih.

V orodju SketchEngine izbereš iskanje po korpusu Gos. Pri opciji Vrste iskanj izbereš iskanje z ukazi CQL. Nato v vrstico CQL vpišeš ukaz <s education="srednja šola"> [word=".*"]. Dobiš seznam konkordanc, nato v levem meniju izbereš opcijo Frekvence in klikneš Izdelaj frekvenčni seznam. Zdaj lahko v novem zavihku ponoviš enak postopek, le da pri iskanju CQL vpišeš ukaz <s education="fakulteta ali več"> [word=".*"]. Kaj opaziš?